

ΟΙ ΠΕΡΙΓΕΙΟΙ ΠΛΟΕΣ.

‘Ο πρώτος περὶ τὴν γῆν περίπλους συνέβη ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Φραγκίσκου Α΄. Ἄλλ’ ἡ δόξα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Γαλίαν. ‘Ο ἐκ Πορτογαλλίας Φερδινάνδος Μαγελλάνος πλεύσας ἐκ τῆς Ἰσπανίας τὸ 1519 (20 Σεπτεμβρ.), ἀνεκάλυψε τὸ ἀκόλουθον ἔτος (20 Ὀκτωβρ.) τὸν ἀφ’ ἑαυτοῦ κληθέντα Μαγελλανικὸν πορθμὸν, ὅστις θέλει διαιωνίζει τὸ ὄνομά του, ὡς καὶ τὸ πλησίον τῆς Νεαπόλεως Παλίνουρον λεγόμενον ἀκρωτήριο διαιωνίζει τὸ ὄνομα τοῦ ναυκλήρου τοῦ Αἰνείου. ‘Ο Μαγελλάνος μ’ ἔλον τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὸν μεγαλεπίβουλον αὐτοῦ σκοπὸν· καθότι ἐφρονεύθη ὑπὸ τῶν ἀγρίων ἐπὶ τῆς νήσου Ματάνης (27 Ἀπριλ. 1521), καὶ τὸ πλοιάριον αὐτοῦ στερηθὲν τοιούτου ἐπιδεξίου ἀνδρός, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἴδια (7 Σεπτεμβρ.), ἀφοῦ περιέπλευσε δέκα τέσσαρας χιλιάδας τετρακοσίας ἐξήκοντα λεύγας ἐντὸς τριάκοντα ἕξ μηνῶν.

Τριάκοντα σχεδὸν ἔτη μετὰ τὴν κατατροπὴν τοῦ Μαγελλάνου, ὁ Ἄγγλος Δράκος ἔκαμε τὸν δεῦτερον περίπλου ἐξελθὼν ἐκ τοῦ Πλυμούθ κατὰ τὸ 1557, καὶ ἐπιστρέψας μετὰ εἴκοσι-τριῶν ἐτῶν ἀπουσίαν. Ἰοῦτον δ’ ἐρμηγήθη ἀμέσως ὁ συμπατριώτης αὐτοῦ Θωμᾶς ὁ Καβενδίσιος, ὅστις ἀναχωρήσας ὁμοίως ἐκ τοῦ Πλυμούθ κατὰ τὸ 1586, ἐξετέλεσεν ἐντὸς δύο ἐτῶν καὶ τινῶν μηνῶν τὸν τρίτον περίγειον πλοῦν.

Μετὰ τοὺς δύο τούτους τῶν Ἄγγλων περίπλους, τὸ σκῆπτρον τῶν θαλασσῶν μετῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ὀλλανδῶν. ‘Ο Ὀλλανδὸς Ὀλιμιέρος Νούρτ ἔκαμε τὸν τέταρτον περίγειον περίπλου. Ἀπελθὼν ἐκ τοῦ Ροττερδὰμ τὴν 2 Ἰουλ. 1588, ἐπέστρεψεν εὐτυχῶς τὴν 26 Αὐγούστ. 1601.

Τὸν πέμπτον περίπλου ἐξετέλεσεν (1614—1617) ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὀλλανδίας Γερμανὸς Σπιλβέργης. Τὸν ἕκτον περίπλου ἐπεχειρίσθησαν πάλιν δύο Ὀλλανδοί, οἱ.

τινες ὁμως δὲν ἔλαβον καλὸν τέλος. Ἰάκωβος ὁ Μαίρης καὶ Γουλλιέλμος ὁ Σχούτεν ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Τεξέλ τὴν 14 Ἰουν. 1615. Φθάσαντες εἰς Βαταυίαν τὸ 1616, συνελήφθησαν παρὰ τοῦ ἐκεῖσε ὄντος τότε Γεωργίου Σπιλβέργου, καὶ ἐστάλησαν παρ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς Ἐταιρίας καὶ ὁ μὲν Ἰάκωβος Μαίρης ἐτελεύτησεν ἐλευθέρως καθ' ὁδόν, ὁ δὲ Σχούτεν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του κατησχυσμένος καὶ ἄπορος. — Ἰάκωβος ὁ Ἐρμίτης ἔκαμε τὸν ἕβδομον περίπλου, ἀναχωρήσας τὸ 1623, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐστάθη δυστυχῆς, διότι ἀποβαίνων ἐκ τοῦ πορθμοῦ τῆς Σούδας ἐστερήθη τὴν ζωὴν του, καθ' ὃν χρόνον μάλιστα τὸ ἐκ Βαταυίας Ὀλλανδικὸν κατάστημα ἐθεμελιούτο καλύτερον.

Ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', δύο Ἄγγλοι ἔκαμαν τὸν ὄγδοον καὶ ἔννατον περίγειον πλοῦν.

Ὁ Κόβλεης, πρῶτος ἐξ αὐτῶν, ἐξελθὼν ἐκ τῆς Βιργινίας τὸ 1683, ἐπανέστρεψε τὸ 1686, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ ἀξιολόγους ἀνακαλύψεις. Ὁ δεύτερος, Βούδ - Ρόγερρος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Βριστολίας τὴν 2 Αὐγ. 1708, καὶ ἐπανέστρεψε τὴν 1 Ὀκτωβρ 1711. Οὕτω δὲ πρὶν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἔγιναν 9 περίγειοι πλόες ἧτοι 1 τῆς Πορτογαλλίας, 4 τῆς Ἀγγλίας καὶ 4 τῆς Ὀλλανδίας.

Τὸν δέκατον περίγειον περίπλου ἐπεχειρίσθη τὸ 1721 Μεγκλεμβουργέζος τις καλούμενος Ρογγεβέεν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὀλλανδίας ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν φέρῃ εἰς πέρας, καθότι καὶ τὰ πλοῖα αὐτοῦ ἐμποδίσθησαν εἰς τὴν Βαταυίαν.

Ὁ περίφημος Ἄγγλος Ἄνσων ἔκαμε τὸν ἐνδέκατον περίπλου ἀπὸ τὰ 1740 (κατὰ μῆνα Σεπτέμβρ.) μέχρι τῶν 1744 (Ἰουν.) — Τὸν δωδέκατον περίπλου ἐξετέλεσε τὸ 1764 — 1766 ὁ Ἄγγλος Βυρῶν, πάππος τοῦ περιβοήτου ποιητοῦ Βυρῶνος. — Τὸν δέκατον τρίτον ἐτελείωσαν οἱ Ἄγγλοι Βαλλίσιος καὶ Φίλιππος Καρτερέτος, πλεύσαντες καὶ οἱ δύο κατὰ τὸ 1766, (Ἰουλ.), καὶ ἐπανελθόντες, ὁ μὲν πρῶτος

τὸ 1768 (Μάϊον) ὁ δὲ δεύτερος, μετὰ ἓν ἔτος.

Ὁ δέκατος τέταρτος περίγειος περίπλους ἐξετελέσθη παρὰ τοῦ Γάλλου Λ. Ἀντωνίου τοῦ Βουκαινβίλλου κατὰ τὸ 1766—1769. Ἀμέσως δὲ σχεδὸν μετὰ τὸν Βουκαινβίλλον ἤρχισε τὸν δέκατον πέμπτον περίπλου ὁ περίφημος μὲν, πλὴν καὶ ἀτυχὴς Ἀγγλος Κόοκ, τὸ 1768 Αὐγ. 23, μετὰ τοῦ Βάγκς καὶ Σολανδὲρς, οἵτινες καὶ ἐπανῆλθον τὸ 1771 Ἰούλ. Τὸ ὄνομα τοῦ Κόοκ πρέπει νὰ ἐπέχη δικαίως τὸν πρῶτον τόπον μεταξὺ τῶν ταλμηροτέρων περιηγητῶν καθότι αὐτὸς μόνος ἐξετέλεσε τρίς τὸν περίγειον πλοῦν, ἐνῶ οὐδεὶς ἄλλος ἠδυνήθη νὰ τὸν κάμη ὑπὲρ τὴν μίαν φορὰν. Εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ περιήγησιν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ Κόοκ τὸν ναύαρχον Φαυρνῶ, καὶ ἀναχωρήσας τὸ 1772 (Ἰούλ.), ἐπανῆλθε τὸ 1775 (Αὐγουστ). Θέλων δὲ νὰ δοξασθῇ ὅτι οὗτος ἔκαμε καὶ τὸν δέκατον ἑβδομον περίγειον περίπλου, ἐπλευσε πάλιν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ὠκεανοῦ 1776 (Ἰουλ. 11) Ἀλλ' οἱ ἀγῶνες αὐτοῦ ἔμελλον νὰ λάβωσι πέρας, καθότι ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Ὀβαυίας τὸ 1779 (14 Φεβρ.). Ὁ συνοδοιπόρος αὐτοῦ Κλάρκης ἐτελεύτησε τὸ αὐτὸ ἔτος (11 Αὐγ.) εἰς τὴν Καμτσάτκαν.

Ὁ δέκατος ὄγδοος περίπλους ἐξετελέσθη μὲ πολλοὺς ἀγῶνας παρὰ τοῦ Γάλλου Περουζίου Ἀφησεν οὗτος τὴν Βρέστην τὸ 1785 (Αὐγ.) καὶ ἐξηκολούθησε τὸν πλοῦν του μέχρι τῶν 1788, καὶ ἔκτοτε πλέον δὲν ἠκούσθη τίποτε περὶ αὐτοῦ. Μετὰ τὸν Κόοκ οὐδεὶς ἄλλος ἐξιχνίασε τοσαῦτα μέρη ὅσον ὁ ἀτυχὴς Περουζίας. Ὁ στρατηγὸς Βρύνιος Ἀντρεκατωὶ ἠρεύνησεν εἰς τὸν Μέγαν Ὠκεανὸν περὶ τοῦ Περουζίου, ἀλλ' ἐπανῆλθεν ἄπρακτος. Ὁ Ἰσπανὸς Ἀλέξανδρος Μαλασπίνας καὶ ὁ Δ. Ἰωτῆρ Βασιαμέντε ἐξελθόντες ἐκ τοῦ λιμένος Κάδιξ τὸ 1788, ἐπανῆλθον μετὰ τέσσαρα ἔτη, ἐκτελέσαντες τὸν δέκατον ἑννατον περίγειον πλοῦν.

Ὁ εἰκοστὸς περίγειος περίπλους εἶναι ἀξιοσημείωτος, ὡς γενόμενος μόνον διὰ θαπάνης τοῦ ἐκ Μασσαλίας ἐμ-

πορικοῦ οἴκου Βώξ, ὃς τις ἐπὶ τούτῳ ἔπεμψε τὸν Γάλλον Στέφανον Μαρσάνδον. Ἡ περιήγησις δ' αὐτοῦ ἤρχισε 1790 (14 Δεκεμ.) καὶ ἐτελείωσε τὸ 1791.

Ὁ Ἀγγλος Γεώργιος Βαγκουβέρδς ἔκαμε τὸν εἰκοστὸν πρῶτον περίπλουν τοῦ κόσμου 1790—1795. Κατὰ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ 19 αἰῶνος ὁ συμπολίτης αὐτοῦ Ἰωάννης Τουρνεβοῦλος ἔκαμεν ἕτερον περίγειον περίπλεον ἐκ τῶν 1800 μέχρι τῶν 1804, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ πλοῖα τῆς Ῥωσσίας ἤρχισαν κατὰ πρῶτον νὰ περιπλέωσι τὸν κόσμον. Μόλις ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Αἰκατερίνης ὁ Ἀλέξανδρος δέταξε νὰ γίνῃ ἀμέσως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Κρουζεστέρνου περίγειος πλοῦς (1803—1805). Μετὰ τοῦτον δ' ἐγένεν ὁ περίπλους τοῦ Γάλλου Φρεῦσικέτου, καὶ μετ' αὐτὸν καὶ ἄλλοι τινές, ἂν θυχί τοσοῦτον ἐπίσημοι.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ.

ΟΠΙΟΝ. Τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν κυριωτέρων ἄρθρων τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἀσίας ἐπέχει τὸ ὄπιον. Καλλιεργεῖται δὲ ἢ ἐξάγουσα αὐτὸ μήκων (παππαροῦνα) ἰδίᾳ μὲν εἰς τὴν Ἑλλάσθονα Ἀσίαν καὶ τὴν Περσίαν, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ κυρίως εἰς τὰς χώρας τῆς Μάλβας, τῆς Βαχάρ καὶ Βεναρές. Εἰς τὴν Μάλβαν μάλιστα τοσοῦτον ἐκτεταμένη εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ ὀπίου, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον ἐξ αὐτῆς εἶναι σχεδὸν ἴσον μὲ τὸ συναγόμενον εἰς τὸ λοιπὸν μέρος τῆς Ἰνδίας. Εἶναι δὲ πασίγνωστον ὅτι τὸ ὄπιον κυρίως δαπανᾶται εἰς τὴν Κίναν.—Ὅτε ὁ Λόρδ Μαρκατνεὺς ἐπεσκέφθη τὴν Κίναν κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, λέγει ὅτι δὲν ἐγνώριζον τὸ ὄπιον εἰμὴ ὡς φάρμακον χρησιμεῦον μόνον εἰς τὴν ἰατρικὴν· περὶ τὰς ἀρχὰς ὅμως τοῦ παρόντος τὸ μανιωδες πάθος τῶν Κινέζων διὰ τὸ ναρκωτικὸν τοῦτο ἔφθασεν εἰς τοσοῦτον